

Posta, telgraf ve telefon merkezi müdür ve başmemurlarının idareye muhtas binalarda ücretsiz ikametleri hakkında 1/229 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı 6/284

11 - II - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Posta ve telgraf ve telefon merkezi müdür ve başmemurlarının idareye muhtas binalar dahili de ücretsiz ikametleri hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 31 - I - 932 tarihli içtimasında Maliye vekâletinin 9 - I - 932 tarih ve 8560 numaralı tezkeresi veçhile tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatası ve Maliye vekâletinin bahsi geçen tezkeresi sureti ile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Başvekâleti Celileye

Telgraf ve posta müdürlerinin, esasen Devlete ait veya Devlet nam ve hesabına isticar edilen idare hizmetine mahsus binalarda aileleriyle ve icar vermeden ikametlerini temin maksadile Dahiliye vekâletince bittanzim takdim edilip mütalea için havale buyurulan kanun lâiyhası ve esbabı mucibesi tetkik edildi.

Bu teklif, - esbabı mucibesine nazaran - hutut ve muhaberatın her an murakabede bulundurulması ve kıymetli posta nakliyatından muntazaman malûmat alınması ve müdürlerin yedi emanetine mevdu kıymetli evrak ve nukudun sahabet ve himayesine matuf olduğu anlaşılmaktadır. Kadro ve teşkilât icabatından olarak münferiden çalışan ve mesaileri, vakit ve saat ile mukayyet olmayıp geceli ve gündüzlü müstemirren devam eden merakiz müdürlerinin, tahmil olunan şu mecburiyet dolayısıyla bu sureti ikametleri bihakkın derpiş olunmak iktiza ederse de teşkilâtı vâsi ve muhaberat ve muamelâtlarında gece işleri nöbete tâbi merakizde muhaberat ve müraselât işlerinin esasen her nöbette ayrı ayrı bulunan başmemurlar tarafından murakabe ve intizamının temini tabii olduğu ve böylece hali faaliyette olan bir dairede, mevcut kıymetli evrak ve nukudun her ne suretle tahtı emniyette bulunacağına da şüphe olmadığı cihetle bilûmum merakiz müdürlerine bu hakkın mutlak olarak verilmesinde zaruret görülemeyeceğinden bu istisnaiyetin arzedildiği üzere vazifede refiksiz münferit vaziyette bulunan veyahut maiyeti kendisinden başka diğer bir refika munhasır kalan merakiz müdürlerine ve bu vaziyette olan başmemurlara hasrû kasrı muvafık olacağı mütaleasile lâiyha ve esbabı mucibesi leffen takdim kılındığı arz olunur efendim.

Maliye vekili

Esbabı mucibe lâyihası

Posta ve telgraf ve telefon makina ve hatlarında ansızın bir arıza zuhuru ile muhaberatın kısmen veya tamamen inkıtâr tehlikesi karşısında derhal seri ve müessir bir müdahalede bulunabilmesi ve ezcümle memleketin asayişine veya hayatı beşerin selâmetine veya külliyetli nukudu hâmil bir postanın akibetine müteallik ve anı bir muhabere icrası lâzımgeldikte bunların vaktinde temin edilebilmesi gibi mücbir ahval, Posta ve telgraf müdürlerinin mesai saatleri haricinde dahi vazifeleri başından uzaklaşmamalarını ve bilâkis ona her vakit yakın ve amade bir halde bulunmalarını istilzam eylemekle beraber gündüzleri bir dereceye kadar kabili telâfi olan bu vaziyetin geceleri mahiyetini tebdil ve fazla nezaket kesbederek vazifedar müdürün istenildiği anda buldurulmaması ve muktazi muhabere ve müdahalenin vaktinde yapılmaması yüzünden bilhassa muhaberatı umumiyenin selâmetine ve asayişini memlekete müteallik hususatta maksadın akim kalmasına sebebiyet verildiği bittecrübe anlaşıldığından müdürlerimizin bu mühim ve mübrem ihtiyacı tatmin edebilecek bir vaziyete sokulmaları için kendilerinin Posta ve telgraf ve telefon binaları dahilinde maaile meccanen ikametlerini kabul etmek lâzımgelmiş ve bu kanun bu maksatla arz ve teklif olunmuştur. Maahaza müdürlerimizin buldukları merkez binaları dahilinde kâfi bir kısım işgal ederek maaile ikametleri yalnız yukarıda arz ve izah olunan bu çok hayatî ve şayanı ehemmiyet maksadın husulünü teminden ibaret te kalmayıp bu vaziyetin esasen bu binalar dahilinde ve müdürlerimizin kendi ve muhafaza ve mesuliyetleri altındaki müteaddit pul ve nakit kasalarının ve kıymetli eşya paketlerinin gündüzleri olduğu gibi geceleri dahi mumaileyhim müdürlerin nezaret ve sahabetleri altında kalmasına imkân bahşederk muhtemel bir tecavüz veya harika karşı bir nevi emniyet tertibatı makamına kaim olacağı derkârdır. Yine bu kabilden olarak geceleri dahi müdürlerle aynı bina dahilinde bulduklarını ve müdürlerinin sık ve anı murakabesine maruz kalabileceklerini derpiş edecek olan gece mesaisile mükellef memurların çalışma tarzına da bu şeklin çok müessir olarak muhaberratı bir kat daha sürat teminine hizmet edeceği şüphesizdir.

Binaenaleyh ortada ne bu teklifi kanunî ile istihdaf olunduğu kadar mühim ve idarî bir maksadın temini endişesi ve nede aynı teklifin kabulünün zarurî bir neticesi demek olan memura muayyen hizmetinden başka ve ledelicap fevkalâde bir hizmet tahmili keyfiyeti ve bundan mütevellit ve mütekabil bir hak mevcut olmadığı halde mahza mesken buhranına karşı mazharı himaye olmalarını teminen memleketimizce Ankarada mukim memurine mesken bedeli verilirken ve bir çok ecnebi idare ve memleketlerde bu esas bu maksatla ve muhtelif şekillerde tatbik edilirken değil sadece memura yardım fikri ve hissine tebaiyetten fakat ve bilâkis memleketin mübrem bir ihtiyacının teminini iltizamdan tevellüt eden işbu teklifin kabul buyurulacağı şüphesiz addedilmekte olduğunu arzeylerim efendim.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar № 17

Esas № 1/229

14-III-1932

Yüksek Reisliğe

Posta, telgraf ve telefon merakizi müdür ve başmemurlarının idareye muhtas binalar dahilinde ücretsiz ikametleri hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 31 - I - 932 tarihli içtimasında Maliye vekâletinin 9 - I - 1932 tarih ve 8560 numaralı tezkeresi veçhile tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırıldığı Başvekâleti Celilenin encümenimize muhavvel 11 - II - 1932 tarih ve 6/284 numaralı tezkeresinde bildirilen kanun lâyihası her iki vekâletin

esbabı mucibe lâyhalarile birlikte ve Dahiliye vekili Beyfendinin huzurile mütalea ve müzakere olundu.

Dahiliye vekâleti esbabı mucibe lâyihasında posta, telgraf ve telefon makina ve hatlarında ansızın bir arıza vukuile muhaberatın kısmen veya tamamen inkıtai ve ezcümle memleket asayişine veya hayatı beşerin selâmetine, yahut külliyetli nukudu hâmil bir postanın akıbetine müteallik ani bir muhabere icrasına zaruret hâsıl olması halinde posta ve telgraf müdür ve başmüdürlerinin gündüzleri olduğu kadar geceleri de vazifeleri yakınında bulunmalarının temini muhaberatı umumiyenin selâmeti ve asayiş memlekete müteallik meselelerde süratle müdahale ve tedbir alınabilmesi noktai nazarından zarurî ve memleket menfaatinin istilzam eylediği bir ihtiyaç olduğu ve bu vesile ile işbu binalar dahilinde müdürlerin muhafaza ve mesuliyetleri altındaki müteaddit pul ve nakit kasalarının ve kıymetli eşya paketlerinin gündüzleri olduğu gibi geceleri dahi mumaileyhim müdürlerin nezaret ve sahabetleri altında kalmasile muhtemel bir tecavüz veya harika karşı bir nevi emniyet tertibatı alınmış olacağı gibi gece mesaisile mükellef memurların da müdürlerin sıkı ve ani murakabesine maruz bulunmak itibarile daha fazla dikkat ve süratle vazife görmelerini temin eyliyeceği dermeyan olunmakta ve istihsal olunacak bu faidelere zamimeten mesken buhramına karşı bir muavenet olmak üzere Ankarada bulunan memurine mesken bedeli verilmek suretile ve bir çok ecnebi memleketlerde muhtelif şekillerde kabul edilen bir esasın Posta, telgraf ve telefon müdür ve başmüdür veya bunların vazifesini ifa ile mükellef başmemurların hakkında da tatbik olunmuş bulunacağı ilâve edilmektedir.

Maliye vekâleti esbabı mucibe lâyihasında kadro ve teşkilât icabatından olarak münferiden çalışan ve mesaileri vakit ve saat ile mukayyet olmayıp geceli ve gündüzlü müstemirren devam eden merakiz müdürlerinin, tahmil olunan şu mecburiyet dolayisile bu sureti ikametleri bihakkın derpiş olunmak iltıza ederse de teşkilâtı vâsi ve muhaberat ve muamelâtında gece işleri nöbete tâbi merakizde bu ihtiyaç varit olmadığından bilûmum merakiz müdürlerine bu hakkın mutlak olarak verilmesinde zaruret bulunmadığından bu istisnaiyetin vazifede refiksiz münferit vaziyette bulunan veyahut maiyeti kendisinden başka diğer bir refika munhasır kalan merakiz müdürlerine ve bu vaziyette olan başmemurlara hasrû kasrı muvafık olacağı mütaleası serdedilmektedir.

Neticei müzakerede encümenimiz daire müsait olduğu takdirde bilûmum Posta, telgraf ve telefon başmüdür, müdür veya onların yerine kaim başmemurların aileleriyle birlikte ücretsiz olarak daire dahilinde ikamet etmeleri Dahiliye vekâletinin esbabı mucibe lâyihasında zikrolunan bilcümle faideleri temin edeceğinden muvafık görmüştür.

Bundan başka istihdaf olunan faideleri temin için zikrolunan memurlar bu hakkı istimal etmek istemedikleri takdirde kendile inden bir derece aşağı memura mesuliyeti deruhde etmek şartile verebilmeleri salâhiyetine malik olmaları da faideli bulunacağı mülâhaza olunmuştur.

Bu maksatla birinci maddenin tadili ve ikinci maddede ibare tebdili suretile ve diğer maddeler aynen olarak teklifi kanununin kabulüne ve keyfiyetin Heyeti Celileye arzına karar verilmiştir.

Yüksek reisliğe takdim olunur.

Da. En. Reisi Tekirdağ <i>Cemil</i>	Reis V. Tekirdağ	M. M. N. Çanakkale <i>Şükrü</i>	Kâtip Muş <i>Hasan Reşit</i>	Aza Rize <i>Atıf</i>
Aza Çorum <i>İ. Kemal</i>	Aza Kars <i>Baha Tali</i>	Aza Ordu <i>İsmail</i>	Aza Malatya <i>Vasıf</i>	Aza Zonguldak <i>Rifat</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 74
Esas No. 1/229

3 - IV - 1932

Yüksek Reisliğe

Posta, telgraf ve telefon merkezi müdür ve başmemurlarının idareye muhtas binalar dahilinde ücretsiz olarak ikametlerine dair olup Dahiliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Posta, telgraf ve telefon umum müdürü Fahri Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Esbabı mucibelerin tetkiki Müdürü umumisi Beyin bu baptaki izahatı neticesinde; encümenimiz dahi esas itibarile serdolan noktai nazarlara iştirak eylemiş ve nöbet usulüne tâbi olmıyan bazı merkezlerde istihdaf olunan faydanın temini için bu idarelere muhtas binalarda - her an için vazife ifasına amade bir vaziyette bulunan şimendifer istasyon memurları gibi - müdürlerin maaile ücretsiz olarak ikametleri zaruretine kani bulunmuştur. Yalnız bu müsaadenin; mutlak bir şekilde kalması ve başmüdürlere dahi teşmil edilmesi melhuz fayda yerine mahzur tevlit edebileceği mülâhaza edilerek maddenin tavihine ve Devlete ait olan binalarla isticar olunan binalarda müdür ve başmemurların aileleriyle birlikte ikametlerinin tâbi olacağı şerait noktai nazarından takyidine lüzum görülmüştür. Bu maksatla idarece inşa olunmuş ve olunacak binalarda esasen memurların iskân ihtiyaçları dahi nazara alınmakta bulunduğundan bu binalarda ve Devlete ait olan binaların müsait olanlarında müdür ve başmemurların meccanen ikameti umumiyetle teeviz edildiği halde isticar olunan binalarda meccanen ikamet in ancak vazifede kendisinden başka iki refiki bulunan müdür ve başmemurlara hasredilmesi muvafık görülmüştür.

Telsiz telgraf ve telefon binalarının umumiyetle şehir haricinde bulunması ve bunların teknik murakabelerinin de fazla nezaket arzulemesi dolayısıyla bunların mühendis ve müstahdemlerine dahi bu binalarda meccanen ikamet etmek hakkının verilmesi zarurî görülmüş ve birinci maddeye bunu temin edecek bir hüküm ilâve edilmiştir.

Encümenimizin, isticar edilen binalarda lâyihamın tayin eylediği kuyut dahilinde müdür ve başmemurlara ikamet hakkının verilmesi idarenin - yeni merkezler ihdası hali müstesna olmak üzere - bu günkü icar bedeli tahsisatının tezyidini istilzam etmiyeceği hususunda Müdürü umumî Bey tarafından verilmiş bulunan teminatı bir taahhüt mahiyetinde telâkki eylediğini dahi ayrıca kaydederiz.

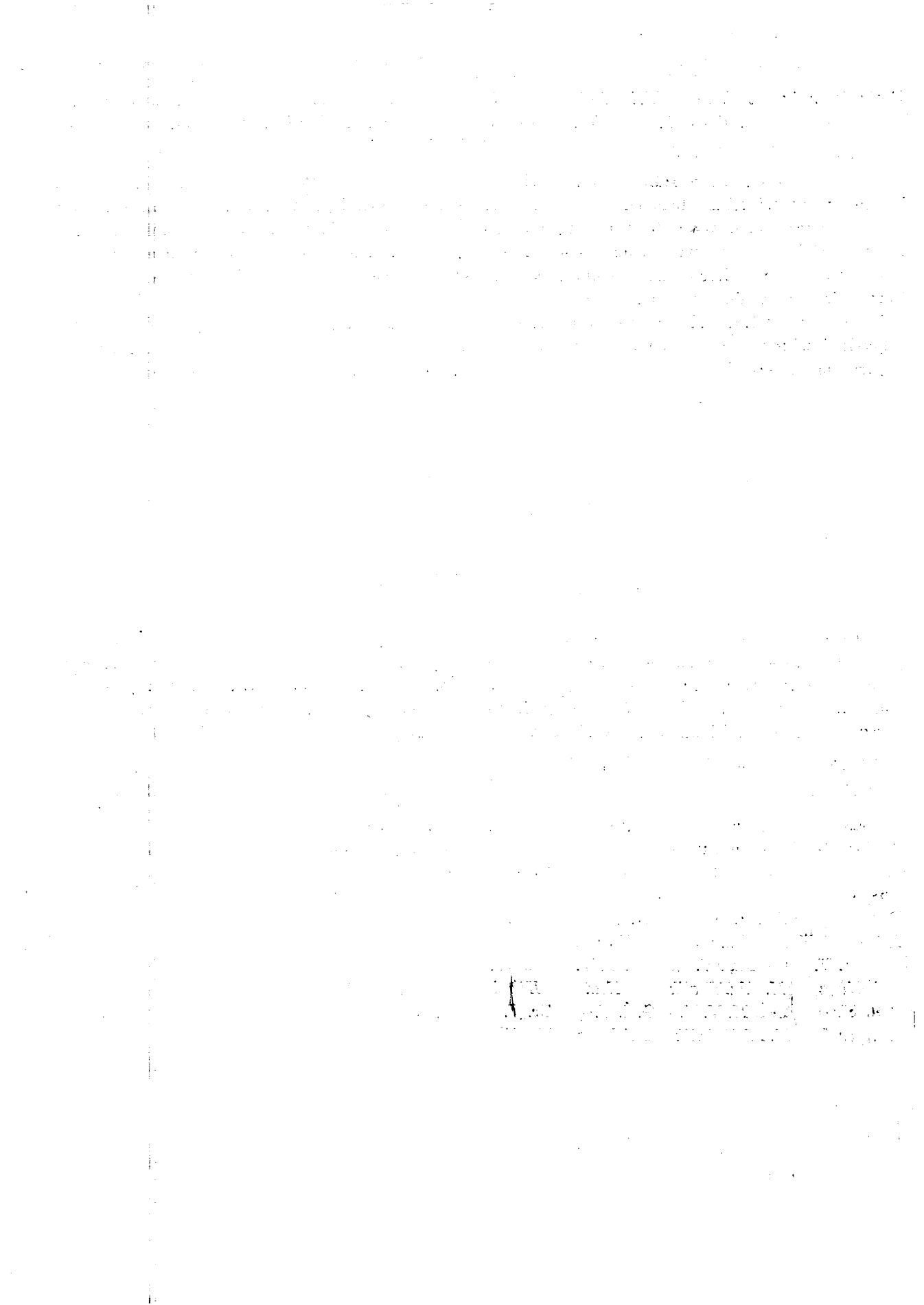
Bundan başka Devletçe bahşolunan her hangi bir hakkın mukabilinde bir hizmet talebinde bulunması en tabii esasattan bulunduğuna nazaran bu suretle meccanî ikamet hakkına nail olacak memurların mesai saatlerinin dahi maaşları ve kendilerine tahsis edilen kısımlara isabet eden veya tahmin edilen icar bedeli arasındaki nisbete göre arttırılmasını zarurî görmekteyiz. Tatbikatta bu eihetin daima nazarda tutulmasını dahi ehemmiyetle tavsiye ederiz.

İkinci maddede ifade olunan hükümler esas itibarile kabul olunmuş yalnız ibarede daha ziyade vuzuhu temin maksadile maddenin yazılış tarzı değiştirilmiştir.

Diğer maddeler Hükümetin ve Dahiliye encümeninin müşterek teklifleri veçhile aynen kabul olunmuştur.

Bu suretle tadilen ihzar olunan lâyihamı Umumî heyetin tasvibine arz ederiz.

Reis	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya	Tokat	Aksaray	Bursa	Çorum
H. Fehmi	K. Zaim	Süreyya	A. Süreyya	Dr. Galip	Mustafa
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Elâziz	Isparta	Yozgat	Niğde	Kayseri	
H. Tahsin	Mükerrem	S. Sırrı	Faik	A. Hilmi	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Posta, telgraf ve telefon merakizi müdür ve başmüdürlüklerinin idareye muhtas binalarda icarsız ikametleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Vazifede refiksiz yalnız vaziyette bulunan veya maiyeti kendisinden başka yalnız bir refika münhasır kalan posta, telgraf ve telefon merakiz müdürleriyle bu vaziyette olan başmemurların posta ve telgraf ve telefon işlerine muhtas icarlı ve icarsız binalar dahilinde maaile meccanen ikametleri kabul olunmuştur. Şu kadar ki ikametgâh ittihaz edilecek bina kısımlarının tenvir ve teshin ve su gibi masarifi müdürlere aittir.

MADDE 2 — Merkezlerin sınıfları derecesine ve posta ve telgraf ve telefon servisinin icabına göre müdürlere ikametgâh olarak tefrik edilebilecek kısımların şekil ve şeraiti İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir talimatname ile tayin olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunu icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

31 - I - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Şeref</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Posta, telgraf ve telefon merakizi müdür ve başmüdürlüklerinin idareye muhtas binalarda icarsız ikametleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Posta, telgraf ve telefon müdür ve başmüdürleri posta dairelerinde maaile ve meccanen ikamet edebilirler. Arzu etmedikleri takdirde bu hakkı aledderecat kendilerinden bir derece aşağıdaki memura mesuliyeti deruhde etmek şartile verebilirler.

Bu hakkın istimali binanın müsait olması ve vazifeyi işkâl etmemesile mukayyettir. Mesken ittihaz edilen kısmın tenvir ve teshin masrafı istifade eden memura aittir.

MADDE 2 — Merkezlerin sınıfları derecesine ve posta ve telgraf ve telefon servisinin icabına göre müdürlere ikametgâh olarak tefrik edilebilecek kısımların şekil ve şeraiti İcra Vekilleri Heyeti kararla tayin olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunu icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Posta, telgraf ve telefon merkezleri müdür ve başmemurlarının idareye muhtas binalarda icarsız ikametleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Posta, telgraf ve telefon işlerine muhtas ve Devlete ait icarsız binalar dahilinde posta, telgraf ve telefon müdür ve başmemurları aileleriyle meccanen ikamet edebilirler. (İcarsız telsiz telgraf ve telefon binalarında bu işlerle muvazzaf mühendis ve diğer bütün memur ve müstahdemlerin aileleriyle meccanen ikametleri caizdir).

Devletçe icar bedeli verilen posta, telgraf ve telefon binalarında ancak vazifede kendisinden mada iki refikî hat ve tevzi memurları hariç - bulunan posta, telgraf ve telefon müdürleriyle bu vaziyette bulunan başmemurlar aileleriyle meccanen ikamet edebilirler. Bu suretle meccanen ikamete mezun olanlar arzu etmedikleri takdirde bu hakkı kendilerinden bir derece aşağıdaki memura mesuliyet deruhde etmek şartile devre salâhiyetlidirler.

Bu hakkın istimali binanın müsait olması ve vazifeyi işkâl etmemesile mukayyettir. Mesken ittihaz olunan kısmın tenvir, teshin ve su masrafları idarehanede ikamet eden memura aittir.

MADDE 2 — Posta, telgraf ve telefon binaları dahilinde aileleriyle ikamete mezun olan müdür ve başmemurların bu binalarda işgal edebilecekleri kısımların azamî haddi İcra Vekilleri Heyeti karârile tayin olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.